



جامعة السلطان الشريف علي الإسلامية
UNIVERSITI ISLAM SULTAN SHARIF ALI
SULTAN SHARIF ALI ISLAMIC UNIVERSITY

Fakulti Syariah dan Undang-Undang Semester I, Sesi Akademik 2015/2016

Kertas Soalan Peperiksaan

Kod Kursus : SP 5302
Nama Kursus : Usul Fiqh
Peringkat Kursus : Diploma Lepas Ijazah
Masa : 3 jam

Nota :

Jawab Soalan Wajib dan jawab Empat (4) daripada Soalan Pilihan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soalan Wajib (14 markah)

Ilmu Usul Fiqh pada bahasa boleh didefinisikan sebagai asas, kaedah atau dalil. Bincangkan perkara berikut sebagaimana yang telah awda pelajari dalam kursus ini:

- i. Definisi Ilmu Usul Fiqh pada Istilah. **(3 Markah)**
- ii. Faedah yang awda dapati daripada mempelajari Ilmu Usul Fiqh. **(3 Markah)**
- iii. Metod penulisan Ilmu Usul Fiqh yang diikuti oleh para ulama dan sebutkan dua kitab yang masyhur bagi setiap golongan tersebut. **(5 Markah)**

Pilih Empat (4) soalan sahaja dari soalan-soalan berikut:

Soalan Pertama (9.5 Markah)

- a) Jelaskan maksud perkara-perkara berikut: **(6 Markah)**
 - i. Hukum Taklifi
 - ii. Hukum Wad'i
 - iii. Sebab
 - iv. Mani'
 - v. Shart
 - vi. Rukun

- b) (Puasa bulan Ramadhan adalah wajib – Murtad – Anak bulan Ramadhan dapat dilihat – menahan diri dari terbit Fajar Sadiq hingga terbenam matahari – Tiada keuzuran seperti sakit yang boleh mendatangkan mudharat yang besar)

Kemudian tentukan hukum di atas sama ada ia Hukum Taklifi, Sebab, Mani', Shart atau Rukun. (3.5 Markah)

Soalan Kedua (9.5 markah)

Lafaz al-Khas itu terbahagi kepada al-Amr, al-Nahy dan al-Mutlaq dan al-Muqayyad. Bincangkan perkara berikut:

- a) Pendapat ulama Usul Fiqh dalam kaedah “Asal al-Amr menunjukkan Wajib”. (4.5 Markah)
- b) Jelaskan jenis dan maksud al-Amr dalam ayat-ayat berikut: (5 Markah)

i. Firman Allah:

... وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَبِدُوا ... ﴿١٦٦﴾

maksudnya :

“Dan apabila kamu telah selesai dari ihram maka bolehlah kamu berburu....”

ii. Firman Allah:

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ءَامِنِينَ ﴿١٦٧﴾

maksudnya:

“(Mereka dipersilakan oleh malaikat dengan berkata)” Masuklah kamu ke dalamnya dengan selamat sejahtera serta beroleh aman.”

iii. Firman Allah:

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ... ﴿١٦٦﴾

maksudnya:

“Apabila kamu menjalankan sesuatu urusan dengan hutang piutang hingga ke suatu masa yang tertentu, maka hendaklah kamu menulis (hutang dan masa bayarannya) itu....”

iv. Firman Allah:

...أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ... ﴿١٦٧﴾

maksudnya:

“(Katakanlah kepada orang-orang yang menyeleweng itu) Buatlah apa yang kamu suka ...”

v. Firman Allah:

...فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٨﴾

maksudnya:

“Lalu kami berfirman kepada mereka “Jadilah kamu kera yang hina”.

Soalan Ketiga (9.5 markah)

Al-Naskh pada Bahasa membawa pelbagai maksud antaranya: penghapusan, berpindah dari suatu tempat ke suatu tempat yang lain dan perubahan dari satu keadaan kepada keadaan yang lain. Bincangkan perkara berikut sebagaimana yang awda pelajari melalui kursus ini:

a) Definisi al-Naskh pada Istilah ulama Usul Fiqh. (3 Markah)

- b) Cara berlakunya al-Naskh dengan mendatangkan contoh bagi setiap bahagian. **(3.5 Markah)**
- c) Hikmah daripada berlakunya al-Naskh. **(3 Markah)**

Soalan Keempat (9.5 markah)

Al-Qiyas boleh didefinisikan sebagai menzahirkan persamaan sesuatu perkara yang tidak ada nas tentang hukumnya dengan sesuatu perkara yang ada nas tentang hukumnya kerana kedua-duanya mempunyai persamaan pada illah atau sebab pada hukum. Bincangkan perkara berikut sebagaimana yang telah awda pelajari dalam kursus ini:

- a) Maksud al-Qiyas al-Kafiy dan al-Qiyas al-Jaliy. **(3.5 Markah)**
- b) Bagaimana proses Qiyas boleh dilaksanakan dengan menerangkan rukun-rukun yang perlu disempurnakan untuk memperolehi suatu hukum Fiqh menerusi kaedah ini. **(6 Markah)**

Soalan Kelima (9.5 markah)

Qawa'id Fiqhiyyah ialah Kaedah Fiqh dalam undang-undang Islam yang menjadi asas untuk memahami dan mengembangkan Fiqh Islam tentang kaedah-kaedah umum. Bincangkan kaedah Fiqh berikut dan pendapat awda hendaklah dengan disokong dengan contoh-contoh:

- a) Maksud kaedah Usul Fiqh yang ada kaitan dengan “**Yakin Tidak Dihilangkan Dengan Adanya Keraguan**” dan dalil-dalil yang menunjukkan berlakunya kaedah ini. **(5 Markah)**
- b) Berikan tiga (3) pecahan daripada kaedah tersebut. **(4.5 Markah)**

بالتوفيق والنجاح